

Baskurs I i handikappvetenskap, 12,5 högskolepoäng

Foundation Course I in Disability Research, 12,5 higher education credits

Kurskod	70HV084
Forskarutbildningsämne	Handikappvetenskap
Institution/motsvarande	Institutionen för hälsovetenskaper
Tillämpas fr.o.m.	2017-07-01
Fastställd	2017-05-15
Senast ändrad	2020-02-11
Beslutsfattare	Prefekt

1 Kursens innehåll

Kursen är en tvärvetenskaplig grundkurs i handikappvetenskap som utgår ifrån ett biopsykosocialt perspektiv. Inom ämnet studeras samspelet mellan varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar och olika hinder och möjligheter som kan motverka respektive underlätta individens fulla deltagande i samhället. I tillägg till det biopsykosociala synsättet behandlas även andra perspektiv på funktionsnedsättning och funktionshinder såsom den medicinska- och den sociala modellen. Handikappvetenskap är ett tvärvetenskapligt ämne där kunskap från flera ämnen integreras. Centralt för ämnet är det etiska förhållningssätt som kommer till uttryck i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Baskurs I i handikappvetenskap (12,5 hp) behandlar:

- Handikappvetenskap utifrån Institutet för Handikappvetenskaps tre spjutspetsområden enligt IHV:s forskningsstrategi: mänsklig utveckling och funktionalitet i vardagen; kommunikation med särskild inriktning på hörsel och dövhet; arbetsliv och sysselsättning
- humanism, mänskliga rättigheter och etik i relation till personer med funktionsnedsättningar, barns rättigheter samt forskningsetik
- ontologiska frågeställningar
- epistemologiska frågor om kunskapens natur, möjligheter och begränsningar, liksom frågor om kunskapsproduktion i en tvärvetenskaplig kontext
- vetenskapsteoretisk analys av vetenskapliga texter
- vetenskaplig analys och syntes
- kritisk granskning och analys av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- identifikation och formulering av tvärvetenskapliga frågeställningar
- att utifrån ett biopsykosocialt perspektiv beskriva funktion- respektive funktionshinder

2 Mål

2.1 Kursens roll i utbildningen

Kursen ska huvudsakligen avse följande examensmål för utbildningen på forskarnivå enligt högskoleförordningen (HF), nämligen att doktoranden ska visa

Kunskap och förståelse

- brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet (del av mål 1)
- djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet (del av mål 1)
- insikter i ontologiska och epistemologiska aspekter på tvärvetenskap (del av mål 1)

Färdighet och förmåga

- förmåga till vetenskaplig analys och syntes (del av mål 3)
- förmåga till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer (del av mål 3)
- förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar (del av mål 4)
- förmåga till vetenskapsteoretisk analys av vetenskapliga texter (del av mål 3)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet (del av mål 9)
- förmåga att göra forskningsetiska bedömningar (del av mål 9)
- fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används. (mål 10)

Numreringen av målen är densamma som i den allmänna studieplanen.

2.2 Kursens mål

För godkänt betyg ska doktoranden visa

- förståelse och kunna redogöra för humanism, mänskliga rättigheter, och etik i relation till funktionsnedsättning och funktionshinder
- bred förståelse av samtida centrala vetenskapsteorier
- förmåga att kritiskt analysera styrkor och svagheter i olika vetenskapsteoretiska synsätt
- förståelse för samt kunna beskriva teorier om fungerande och funktionshindrande strukturer
- kunna formulera forskningsproblem i ett tvärvetenskapligt perspektiv av relevans för handikappvetenskap

3 Kurslitteratur och andra läromedel

I kursen används följande kurslitteratur och andra läromedel.

Litteratur till moment 1

Svensk författningssamling Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor. <http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-2003460-om-> [Downloaded 18th August 2014].

Thorsén, Håkan, *Människosyn och etik*, Remus, Stockholm 2010. Or Comstock, Gary. (2013). *Research Ethics - A Philosophical Guide to the Responsible Conduct of Research*. Cambridge University Press.

Litteratur till moment 2

Chalmers, Alan F. (4th edition, 2013) *What is this thing called science?* Univ. of Queensland Press, Open University press. (192 pages) (Alt. in Swedish. *Vad är vetenskap egentligen?* Nya Doxa.)

Danermark, Berth (2006) Socialt arbete och kunskap – tre metateoretiska mönster. In Björn Blom, Stefan Morén & Lennart Nygren (eds.) *Kunskap i socialt arbete*. Stockholm: Natur & Kultur. 33-48 (16 pages)

Danermark, Berth, Ekström, Mats, Jakobsen, Liselott och Karlsson, Jan Ch. (2002) *Explaining society*. Routledge. (221 pages) (Alt in Swedish. *Att förklara samhället*. Studentlitteratur.)

Holland, Domenic (2014) *Integrating Knowledge Through Interdisciplinary Research. Problems of theory and practice*. London: Routledge. Appendix: Research design. Pp. 188-205. (18 pages)

Bhaskar, Roy. & Danermark, Berth, *Metatheory, Interdisciplinarity and Disability Research — A Critical Realist Perspective*. Scandinavian Journal of Disability Research, 4:278-297, 2006.

Rönneberg, J. (2004). Cognition, Communication, and disability. In W. Östreng (editor). *Synergies* (pp. 13-15). Interdisciplinary communications 2003/2004. Centre for Advanced Study at the Norwegian Academy of Sciences and Letters.

Litteratur till moment 3

Engel, George (1977) The need for a new medical model: A challenge for biomedicine. *Science*, 196: 129-136. (8 pages)

Rowe, John W. Introduction Approaching Interdisciplinary Research. In: Frank Kessel, Patricia Rosenfield & Norman Anderson (Eds) *Interdisciplinary Research: Case Studies from Health and Social Science*, Oxford University Press Inc. Oxford. 2008.

Wachs, Theodore D. *Necessary But Not Sufficient The Respective Roles of Single and Multiple influences on individual Development*, American psychological association, Washington DC 2000 p 217-315.

Bickenbach, E.J., Chatterju, S., Badley, E.M. & Üstün, T.B. (1999). Models of disablement, universalism and the international classification of impairments, disabilities and handicaps. *Social Science & Medicine* 48, pp1173-1187.

Tillkommande litteratur

Avhandlingar och artiklar i handikappvetenskap.

4 Utbildningsformer

I kursen används följande utbildningsformer.

Föreläsningar, självstudier och seminarier. Det goda vetenskapliga samtalet står i fokus. Lärare och studenter förbereder kursträffen genom att tillhandahålla resp. studera relevant material (t.ex. litteratur, förinspelade föreläsningar, vinjetter) i god tid inför varje kursträff. Fokus vid träffen är på diskussion där läraren och varje student bidrar med egna relevanta kunskaper och erfarenheter.

5 Prov

Kursen examineras genom flera poängsatta prov som betygsätts vart och ett för sig.

1.1 **Etik i forskningen**. Individuell skriftlig inlämningsuppgift som också diskuteras vid ett seminarium avseende, humanism, mänskliga rättigheter och etik i relation till funktionshinder, 2 högskolepoäng Provkod: 0100

1.2 **Vetenskapsteori 1**. Deltagande vid seminarium som behandlar metodologiska, ontologiska och epistemologiska problemställningar. Studenten lämnar dels in ett skriftligt arbete som examineras och presenterar muntligt sitt arbete samt är kommentator på annan students arbete, 4 högskolepoäng Provkod: 0200

1.3 Funktionshinder i ett tvärvetenskapligt perspektiv 1. Individuell skriftlig inlämningsuppgift som behandlar funktionshinder som ett tvärvetenskapligt forskningsproblem ur ett biopsykosocialt perspektiv. Studenten skall också presentera och försvara sitt arbete samt opponera på någon annans students arbete, 6,5 högskolepoäng
Provkod: 0300

Vid prov med flera delprestationer gäller följande.

Om det redan under kursens gång framgår att en doktorand inte kan genomföra en viss delprestation får examinator ge en ersättningsuppgift. Förutsättningen är att prestationen inte rimligen låter sig upprepas inom ramen för det aktuella kurstillfället.

6 Betyg

Prov som ingår i utbildningen på forskarnivå bedöms enligt en tvågradig betygsskala med betygen underkänt eller godkänt (lokala föreskrifter).

Betyg ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator) (HF).

För godkänt betyg på prov som ingår i kursen krävs att doktoranden visar att han eller hon uppfyller målen med kursen enligt avsnitt 2.2, eller, om flera poänggivande prov ingår i kursen, de mål som det aktuella provet avser enligt avsnitt 5.

Den som inte har blivit godkänd vid ordinarie prov ska ges tillfälle till omprov.

Om ett prov har bestått av flera delprestationer får examinator som alternativ till omprov ge en kompletteringsuppgift avseende den delprestation som inte är godkänd.

Om en doktorand har underkänts vid ett prov vid två tillfällen ska, om doktoranden begär det, en annan examinator utses att besluta om betyg.

7 Tillträde till kursen

7.1 Tillträdeskrav

För att få delta i kursen och de prov som ingår i kursen ska sökanden vara antagen till utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.

7.2 Urval

Urval mellan de sökande som är antagna till utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet och som uppfyller tillträdeskraven i övrigt enligt ovan sker enligt följande rangordning.

-

Om inga andra urvalgrunder anges i detta avsnitt ges förtur till sökande med mindre antal kurspoäng kvar till examen, framför sökande med fler återstående kurspoäng. Vid lika poäng sker urval genom lottnings. Detta gäller också inom eventuella angivna urvalsgrupper om inget annat sägs.

7.3 Andra sökande än doktorander antagna vid Örebro universitet

Andra sökande än doktorander antagna vid Örebro universitet kan ha rätt att delta i kursen med stöd av regler och/eller avtal om beställd utbildning, gemensam examen, nationella forskarskolor eller samarbete i övrigt med andra högskolor.

Beslut om vilka sådana andra sökande som får delta i kursen fattas separat utifrån de regler och/eller avtal som föranleder ansökan om deltagande i kursen.

8 Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkesverksamhet

Regler om tillgodoräknande finns i högskoleförordningen och återges på universitetets webbplats.

9 Övrigt

Kursen ges på engelska alternativt svenska

Övergångsbestämmelser